

Sygn. akt VI Gz 238/17

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Krepski (spr.)

Sędziowie: SO Małgorzata Bartczak-Sobierajska, SO Joanna Rusińska

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2017 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) w W.

przeciwko P. E.

o zapłatę

w przedmiocie wniosku powoda o podjęcie zawieszzonego postępowania i ustanowienie kuratora dla pozwanego nieznanego z miejsca pobytu

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 17 października 2017 r. w części dotyczącej odmowy podjęcia zawieszzonego postępowania

postanawia:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że podjąć postępowanie zawieszone postanowieniem Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 31 stycznia 2017 r.

Małgorzata Bartczak-Sobierajska Zbigniew Krepski Joanna Rusińska

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 października 2017 r. Sąd Rejonowy w Toruniu odmówił podjęcia postępowania zawieszzonego postanowieniem z dnia 31 stycznia 2017 r. oraz odmówił ustanowienia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego P. E..

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd I instancji wyjaśnił, że w niniejszej sprawie nie zaistniały przesłanki do ustanowienia kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanych. Powód przedłożył jedynie informację udzieloną mu pół roku wcześniej przez Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA, z której wynika, że P. E. nie posiada zameldowania na pobyt stały lub czasowy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej trwający powyżej 3 miesięcy. Miejsce zameldowania nie jest tym samym co miejsce zamieszkania strony i często jest ono różne od faktycznego miejsca przebywania strony. Fakt, iż pozwany nie posiada stałego zameldowania na terytorium kraju, zdaniem Sądu meriti nie stanowi dostatecznego uprawdopodobnienia, iż nie jest możliwe ustalenie jego aktualnego miejsca zamieszkania (pobytu). W związku z tym Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, iż powód nie wykazał, aby podejmował inne czynności (oprócz uzyskania informacji z kwietnia 2017 r. z Centrum Personalizacji Dokumentów MSWiA) w celu ustalenia aktualnego adresu zamieszkania pozwanego. Wobec tego, skoro nie ustala przyczyna zawieszenia postępowania, Sąd a quo na podstawie art. 180 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia (k.101).

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył powód, zaskarżając je w części, tj. co do odmowy podjęcia zawieszono go postępowania.

Zaskarżonemu postanowieniu powód zarzucił naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść wydanego postanowienia, tj.:

- art. 180 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, pomimo iż w okolicznościach sprawy zasadne jest – zdaniem skarżącego – podjęcie postępowania i ustanowienie kuratora dla pozwanego nieznanego miejsca pobytu;
- art. 144 § 1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwą wykładnię wyrażającą się w uznaniu, że uzyskana przez powoda pisemna informacja z CPD MSWiA o braku adresu zameldowania pozwanego nie może świadczyć o uprawdopodobnieniu, że miejsce jego pobytu nie jest znane;
- art. 144 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie pomimo, iż przepis ten obliguje Sąd do publicznego ogłoszenia o ustanowieniu kuratora, a zatem rodzina, znajomi pozwanego, czy też sam pozwany mogą dowiedzieć się o toczącym się postępowaniu i (ewentualnie) sprzeciwić się wyznaczeniu kuratora;
- art. 299 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie, pomimo że to Sąd ma kompetencje do przesłuchania domowników, sąsiadów, właściciela lub administratora domu, skierowania zapytania do miejscowego komisariatu Policji itp. Powód natomiast zobowiązany jest do przestrzegania tajemnicy zawodowej, jak również administratorzy nieruchomości zobowiązani są do przestrzegania tajemnicy zawodowej.

W oparciu o powyższe zarzuty skarżący wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego orzeczenia i nadanie sprawie dalszego biegu,
2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych,
3. dopuszczenie i przeprowadzenie dodatkowego dowodu, tj. informacji z CPD MSWiA z dnia 03 grudnia 2014 r. na okoliczność braku adresu zameldowania pozwanego i utrzymywania się tej okoliczności przez kilka lat.

Zdaniem powoda Sąd powinien podjąć zawieszono go postępowanie celem ustanowienia kuratora i przeprowadzenia postępowania wpadkowego w tym zakresie (k.103-104).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do dyspozycji przepisu art. 144 § 1 zd. 1 k.p.c. przewodniczący ustanowi kuratora, jeżeli wnioskodawca uprawdopodobni, że miejsce pobytu strony nie jest znane. W orzecznictwie sądowym na tle powołanego przepisu ustawy utrwalony jest pogląd, zgodnie z którym uprawdopodobnienie, że miejsce pobytu strony jest nieznanne stanowi podstawowy warunek ustanowienia kuratora. Wynika to wyraźnie z art. 144 § 1 k.p.c. Nie można uznawać za uprawdopodobnienie samego twierdzenia strony, że nie zna aktualnego miejsca zamieszkania (pobytu) strony przeciwnej. W praktyce sądowej przesłanki ustanowienia kuratora dowodzone są przy pomocy takich dokumentów jak: pisemne informacje biur adresowych lub organów ewidencji ludności. Trafnie także w literaturze podmiotu podnosi się, że wobec praktycznie nieograniczonej możliwości korzystania z wyjazdów i okresowych pobyków za granicą należy odpowiednio zaostrzyć kryteria oceny, czy doszło do uprawdopodobnienia. W miarę potrzeby, i dla zapobieżenia ewentualnym nadużyciom, należałoby przesłuchać na tę okoliczność w trybie art. 299 k.p.c. przeciwnika strony, dla której ma być ustanowiony kurator, domowników, sąsiadów, właściciela lub administratora domu itp. Samo zwrócenie się przez Sąd do Posterunku Policji, który przytoczył dane przez powódkę znane i w jej pismach do Sądu orzekającego przedstawione, nie może stanowić wypełnienia wymagania przewidzianego w art. 144 § 1 zdanie 1 k.p.c. (wyrok SN z dnia 30 czerwca 1997 r., II CKU 71/97, Lex nr 31436).

W ocenie Sądu Okręgowego powód podjął wszelkie dostępne mu kroki prawne w celu ustalenia aktualnego adresu zamieszkania pozwanego, które jednak nie przyniosły oczekiwanego rezultatu. W szczególności podkreślić należy, iż powód wskazał dwa adresy pozwanego, tj. ul. (...) w T. (vide: pozew w EPU – k.2v. akt sprawy, odpis z CEIDG dla pozwanego – k.12 akt sprawy), ul. (...) w T. (vide: pozew – k.19 akt sprawy, odpis umowy z dnia 2 lipca 2012 r., k.23 akt sprawy), zaś z danych zawartych w Systemie Informatycznym Sądów PESEL-SAD wynika, że pozwany posiadał zameldowanie pod adresem ul. (...) w T. (vide: k.14v., k.44v.). Ponadto powód wystąpił dwukrotnie do CPD MSWiA z wnioskiem o ustalenie danych adresowych pozwanego, przy czym obydwu przypadkach organ nie wskazał adresu pozwanego. Jak wynika bowiem z treści informacji CPD MSWiA z dnia 3 grudnia 2014 r. (k.57 akt sprawy) i z dnia 28 kwietnia 2017 r., pozwany nie posiada zameldowania na pobyt stały bądź czasowy trwający dłużej, niż 3 miesiące na terenie RP (k. 97 akt sprawy).

Jednocześnie Sąd Okręgowy miał na względzie to, iż miejsca zameldowania nie jest tym samym, co miejsce zamieszkania strony, jednakże nie należy tracić z pola widzenia wszystkich czynności podjętych przez powoda w celu ustalenia adresu pozwanego, jak i literalnego brzmienia art. 144 § 1 k.p.c., który traktuje o miejscu pobytu, nie zaś o miejscu zamieszkania. Tym samym, jak wynika z konstrukcji prawnej w/w przepisu, przewidziana w nim instytucja ustanowienia kuratora dotyczy sytuacji, w której wnioskodawca uprawdopodobni, że nie jest znane miejsce pobytu strony (a nie miejsce zamieszkania). Natomiast ze wskazanych wyżej dokumentów przedłożonych przez stronę powodową ponad wszelką wątpliwość wynika, iż pozwany P. E. nie posiada zameldowania na pobyt stały bądź czasowy trwający dłużej, niż 3 miesiące na terenie RP.

W tym stanie rzeczy należało przyjąć, iż powód uprawdopodobnił, że miejsce pobytu (stałego bądź czasowego) pozwanego nie jest znane. Zatem, wbrew stanowisku Sądu Rejonowego brak było podstaw do odmowy podjęcia zawieszzonego postępowania i ustanowienia kuratora.

Wobec powyższego skoro zarzuty podniesione w zażaleniu okazały się uzasadnione zaskarżone postanowienie należało zmienić poprzez podjęcie postępowania zawieszzonego postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 31 stycznia 2017 r. na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c.

O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd I instancji rozstrzygnie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 2 k.p.c.).

Małgorzata Bartczak-Sobierajska Zbigniew Krepski Joanna Rusińska

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)